

Канонічні перетворення

1. Знайти канонічне перетворення, що відповідає твірній функції
 - (a) $F_1(q, Q) = \sum q_i Q_i$
 - (b) $F_2(q, P, t) = qP + (bq - aP)t$, де a, b — сталі.
2. Знайти твірну функцію виду $F_3(p, Q)$, що приводить до того ж канонічного перетворення, що й $F_2(q, P) = q^2 e^P$.
3. До гамільтоніану $H = \frac{p^2}{2m} + \frac{m\omega^2 q^2}{2}$ застосовують канонічне перетворення, що описується твірною функцією $F_1(q, Q) = \frac{1}{2}m\omega q^2 \operatorname{ctg} Q$. Знайти
 - (a) $H(P, Q)$
 - (b) $\{Q, P\}_{qp}$
 - (c) $\{q, p\}_{QP}$
 - (d) твірні функції $F_2(q, P)$, $F_3(p, Q)$, $F_4(p, P)$, які ведуть до того самого канонічного перетворення.
4. Відома функція Гамільтона системи з двома степенями вільності $H = \frac{1}{2}[p_1^2 + p_2^2 + q_1^2 + (q_2 - q_1)^2 + q_2^2]$. Знайти коефіцієнти a_1, a_2 твірної функції канонічного перетворення $F_1 = a_1^2(q_1 + q_2)^2 \operatorname{ctg} Q_1 + a_2^2(q_1 - q_2)^2 \operatorname{ctg} Q_2$, при якому гамільтоніан набуває вигляду $H = P_1 + \sqrt{3}P_2$.
5. Показати, що перетворення

$$\begin{aligned} x &= X \cos \lambda + \frac{P_y}{m\omega} \sin \lambda, & y &= Y \cos \lambda + \frac{P_x}{m\omega} \sin \lambda, \\ p_x &= -m\omega Y \sin \lambda + P_x \cos \lambda, & p_y &= -m\omega X \sin \lambda + P_y \cos \lambda \end{aligned}$$

є канонічним. Знайти нову функцію Гамільтона $H(X, Y, P_x, P_y)$, якщо гамільтоніан у старих змінних $H(x, y, p_x, p_y) = \frac{p_x^2 + p_y^2}{2m} + \frac{m\omega^2}{2}(x^2 + y^2)$.

6. Показати, що перетворення, записане нижче, є канонічним.

$$\begin{aligned} x &= \frac{1}{\sqrt{m\omega}}(\sqrt{2P_1} \sin Q_1 + P_2), & y &= \frac{1}{\sqrt{m\omega}}(\sqrt{2P_1} \cos Q_1 + Q_2), \\ p_x &= \frac{\sqrt{m\omega}}{2}(\sqrt{2P_1} \cos Q_1 - Q_2), & p_y &= \frac{\sqrt{m\omega}}{2}(-\sqrt{2P_1} \sin Q_1 + P_2). \end{aligned}$$

7. Довести, що при канонічному перетворенні виконуються такі рівності:

$$\begin{aligned} \text{(a)} \quad \left(\frac{\partial Q_i}{\partial p_j}\right)_{qp} &= -\left(\frac{\partial q_j}{\partial P_i}\right)_{QP} & \text{(b)} \quad \left(\frac{\partial Q_i}{\partial q_j}\right)_{qp} &= \left(\frac{\partial p_j}{\partial P_i}\right)_{QP} \\ \text{(c)} \quad \left(\frac{\partial P_i}{\partial p_j}\right)_{qp} &= \left(\frac{\partial q_j}{\partial Q_i}\right)_{QP} & \text{(d)} \quad \left(\frac{\partial P_i}{\partial q_j}\right)_{qp} &= -\left(\frac{\partial p_j}{\partial Q_i}\right)_{QP} \end{aligned}$$